

ŠKOLNÍ PSYCHOLOG A SOCIÁLNÍ PEDAGOG

- 1. Poskytuje individuální konzultace žákům, rodičům, učitelům za účelem zachování a rozvíjení vnitřní a vnější harmonie.**
- 2. Pečuje o psychické zdraví účastníků vzdělávacího procesu.**
- 3. V úzké spolupráci s učiteli, žáky, rodiči a různými organizacemi se snaží vytvářet bezpečné prostředí a příznivé mikroklima pro rozvoj rostoucí osobnosti.**

Náplň práce školního psychologa

Poskytuje služby psychologické, pedagogické a těmto oborům příbuzné, činnosti konzultační, poradenské, diagnostické, metodické a informační. Pracuje se žáky, pedagogy i rodiči. Dokumentaci o svých činnostech vede v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů a etickým kodexem školního psychologa.

Činnost školního psychologa ve škole je samostatná poradenská činnost, která je nepřímou součástí vzdělávací činnosti školy. Jedná se o komplexní službu žákům, jejich rodičům a pedagogům, která vychází ze standardních činností vymezených ve vyhlášce č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních.

S čím se na školní psycholožku mohou obrátit:

Žáci:

- když vám nejde učení tak, jak byste chtěli
- když máte problémy se spolužáky a nevíte, jak je vyřešit
- když máte pocit, že se k vám někdo ve škole nechová tak, jak by měl
- když se děje něco doma
- když vás trápí něco osobního
- když si zkrátka potřebujete o čemkoli popovídat

Zákonní zástupci:

- otázky vhodného vedení dítěte

- výchovné či kázeňské potíže a problémy
- způsoby správné přípravy na výuku
- pokud se Vám něco nedaří ve výchově Vašeho dítěte
- když máte pocit, že mu to ve škole nejde tak, jak by mělo
- když se Vám nedaří na něčem domluvit s učiteli Vašich dětí
- když máte podezření, že se Vašemu dítěti ve škole děje něco, co by nemělo
- když se ve Vaší rodině dějí velké změny nebo se řeší problémy, které mohou mít dopad na psychiku Vašeho dítěte (rozvod...)

- když má Vaše dítě jakékoli psychické problémy (má z něčeho strach, stěžuje si na bolest, nevolnost, i když je zdravé, je neobvykle zamlklé, přestane chodit za kamarády apod.)

- když máte podezření, že Vaše dítě experimentuje nebo užívá nějaké návykové látky nebo se s někým takovým stýká
- jakékoli další téma týkající se dítěte

Náplň práce sociálního pedagoga

Sociální pedagog vykonává činnosti preventivní, poradenské a metodické, koordinační a informační, podpůrné, vzdělávací, diagnostické. Pracuje se žáky, rodiči i pedagogy. Dokumentaci o svých činnostech vede v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů. Sociální pedagog spolupracuje se všemi členy poradenského pracoviště.

Činnosti ve vztahu k žákům:

1. Věnuje se žákům s výchovnými obtížemi a se sociálním znevýhodněním, žákům se specifickými vzdělávacími potřebami, provádí sociometrická šetření s následnou intervencí.
2. Výchovně pracuje se všemi žáky, posiluje efektivitu preventivního působení na žáky, pracuje s třídními kolektivy.
3. Provádí mediaci konfliktů s žáky a rodiči.
4. Pomáhá hledat řešení problémů, poskytuje poradenství.
5. Poskytuje individuální pomoc a podporu žákům, kteří se nachází v tíživé situaci (např. nepříznivá situace v rodině, problémy se spolužáky, problémy se začleněním do kolektivu).

6. Dlouhodobě spolupracuje se žákem i jeho rodinou při nápravě nepříznivé situace s cílem zlepšení výchovně vzdělávacích podmínek žáka.
7. Plánuje a realizuje preventivní programy pro žáky zaměřené zejm. na prevenci rizikového chování (ve spolupráci se školním metodikem prevence).
8. Plánuje, organizuje a realizuje volnočasové aktivity a projekty s cílem zlepšování sociálních vztahů mezi žáky, klimatu školy a třídy.

Činnosti ve vztahu k rodičům:

1. Nabízí řešení konfliktních situací, zabývá se rodinnou situací žáka (nastavení domácí přípravy do školy) začleněním dítěte do třídního kolektivu, rodinnými problémy, které ovlivňují školní úspěšnost žáka, poskytuje sociálně pedagogické a sociálně právní poradenství ve škole i v domácím prostředí, podporuje žáky ohrožené školním neúspěchem a sociálním vyloučením rodiny.
2. Individuálně konzultuje s rodiči v případech rizikového chování a problémového chování žáků a dalších problém, které ovlivňují žáka.
3. Poskytuje konzultace s rodiči a žáky v oblasti mezilidských vztahů.
4. Osobně konzultuje s rodiči výsledky šetření (např. rizikového či problémového chování).
5. Poskytuje poradenství v oblasti spolupráce s dalšími subjekty.
6. Pravidelně nebo jednorázově navštěvuje rodiny žáků. (K tomuto opatření se přiklání ve chvíli, kdy rodiče se školou nespolupracují, žák má problémy s učením nebo chováním).
7. Účastní se pohovorů s rodiči a výchovných komisí.
8. Věnuje se informační činnosti (besedy, přednášky).

Činnosti ve vztahu k pedagogům:

1. Podporuje pedagogy při komunikaci s rodiči.
2. Poskytuje konzultace pedagogům při vztahových problémech ve třídách a při dlouhodobě rizikovém a problémovém chování žáků.
3. Poskytuje poradenství pedagogům pro práci s dětmi s poruchami chování a učení ve spolupráci se speciálním pedagogem.
4. Spolupracuje s třídními učiteli při řešení každodenních situací.
5. Věnuje se diagnostice a transformaci klimatu školy a klimatu jednotlivých tříd.
6. Poskytuje metodickou podporu.
8. Věnuje se informační činnosti.

Činnosti ve vztahu k ostatním institucím a organizacím:

1. Spolupracuje s OSPOD (příp. s Policií ČR) zejm. v případě žáka ze zanedbávajícího a ohrožujícího prostředí, v případě neomluvené absence žáka, záškoláctví a rizikového chování žáka.

2. Spolupracuje se zástupci SVP (Středisko výchovné péče) při nastavení podmínek pro optimální rozvoj žáků, kteří jsou v péči SVP.
3. Spolupracuje s dalšími neziskovými organizacemi (komunikace je zaměřena na prevenci rizikového chování a podpory rodin).
4. Dále spolupracuje s PPP (Pedagogicko-psychologickou poradnou), SPC (Speciálním pedagogickým centrem) dětskými lékaři, soudy, státním zastupitelstvím, Městskou policií, Probační a mediační službou aj.

Souhlas s činností psychologa, sociálního pedagoga

Pro některé psychologické služby potřebuje školní psycholog a sociální pedagog souhlas zákonných zástupců. Rozlišujeme generální a individuální informovaný souhlas zákonného zástupce.

A/ Generální informovaný souhlas slouží jako informace rodičům a zákonným zástupcům o tom, že ve škole je k dispozici školní psycholog, sociální pedagog. Ten se v případech nějakého skupinového problému (neshody mezi dětmi, šikana, apod.) může zapojit do řešení vzniklé situace. Rodiče svým podpisem akceptují tuto možnost a souhlasí, že může být jejich dítě přítomno ve třídě v případě třídních problémů. Stane-li se dítěti během vyučování nebo i mimo školní docházku nějaký problém, který nebude chtít řešit s učiteli či svými blízkými, může v takovém případě přijít za školním psychologem, sociálním pedagogem.

B/ Když dítě využije možnosti konzultace, na které se s psychologem, sociálním pedagogem dohodne, že by chtělo svůj problém řešit (vícekrát, tedy dlouhodobě), budou rodiče informováni prostřednictvím individuálního informovaného souhlasu, na kterém bude uveden obsah péče.

V případě, že se rodič rozhodne svému dítěti nepodepsat generální informovaný souhlas, bude dítě např. během řešení skupinových třídních problémů vyřazeno ze třídy do jiné místnosti a nebude se moci na aktivitách se školním psychologem podílet. V tomto případě bude tedy dítě vyčleněno z kolektivu a bude mít náhradní úkol zadaný učitelem. Proto prosím rodiče a zákonné zástupce, kteří svému dítěti generální souhlas nepodepsali, aby ještě toto rozhodnutí zvážili.

Kdy není souhlas rodičů či zákonných zástupců potřeba: krizová intervence (mimořádná a závažná situace ve škole, či v osobním životě žáka/žákyně), až 5 individuálních návštěv dítěte může být bráno jako krizová intervence, každý případ

je posuzován individuálně; první kontakt se žákem (žák služby psychologa sám vyhledá); při podezření, že je žák/žákyně týrán/a, zneužíván/a; v případě ohrožení tělesného nebo duševního zdraví žáka (osob v jeho okolí); při preventivní činnosti – preventivní programy.